

KRIMSKA KONFERENCA

je zapečatila usodo Nemčije

in potrdila enotnost Anglije, Sovjetske Zveze in Amerike

Kdorkoli je še dvomil v trdnost zavezniškega bloka, kdorkoli je špekuliral na razdor med Rusijo in zapadnimi silami, kdorkoli je pričakoval, da bo postala Jugoslavija predmet mednarodnega spopada in žrtev reakcionarnih vplivov, naj si prečita glavne sklepe Krimске konference.

V Rusiji, na Krimu so se sestali Churchill, Roosevelt in Stalin
v spremstvu svojih zunanjih ministrov, načelnikov štabov in drugih svetovalcev. — Njihova skupna deklaracija pravi:

Bojni načrt za uničenje fašizma:

„Pregledali in določili smo vojaške načrte, treh zavezniških držav za končni zlom skupnega sovražnika. Bili so sestavljeni in podrobno izdelani načrti, ki določajo čas, obseg in koordinacijo novih in še silnejših udarcev, ki jih bodo naše armade in zračne sile zadale Nemčiji v srce z vzhoda, zapada, severa in juga.

Usoda Nemčije je zapečaten. Nemški narod, ki skuša podaljšati svoj brezupni odpor, si ustvarja samo višjo ceno za svoj poraz.

Dogovorili smo se glede skupne politike in načrtov za ostvareitev pogojev **brezpogojne kapitulacije**, pogojev, ki jih bomo skupno predpisali nacistični Nemčiji, potem ko bo nemški oboroženi odpor definitivno zlomljen. V smislu dogovorjenega načrta bodo oborožene sile treh držav okupirale v Nemčiji vsaka svojo zono. V načrtu je predvidena koordinacija uprave in kontrole, ki jo bo izvajala centralna kontrolna komisija, sestavljena iz vrhovnih poveljnikov treh držav, s sedežem v Berlinu.

Naš trdni namen je uničiti nemški militarizem in nacizem in ustvariti jamstvo, da Nemčija nikdar več ne bo mogla motiti miru celega sveta. Trdno smo odločeni, da razorožimo in razpustimo nemške oborožene sile in enkrat za vselej uničimo nemški generalštab, ki je ponovno sodeloval pri prerodu nemškega militarizma, odstranimo ali uničimo vso nemško vojno tehniko, likvidiramo ali postavimo pod kontrolo vso nemško industrijo, ki bi mogla biti izrabljena za vojno produkcijo, da vse vojne zločince pravično in hitro kaznujemo in da poiščemo v naturi povračilo za škodo in razrušenje, ki so ga napravili Nemci, da zbrisemo s površine zemlje nacistično stranko, nacistične zakone, organizacije in ustanove, da odpravimo vsak nacistični in militaristični vpliv iz javnih ustanov ter iz kulturnega in gospodarskega življenja nemškega naroda in da istočasno podvzamemo v Nemčiji take ukrepe, ki bi se mogli pokazati potrebni za bodoči mir in varnost sveta. Naš namen ni, uničiti nemški narod. Šele tedaj, ko bosta nacizem in militarizem izkoreninjena, bo mogel nemški narod upati na sebi primerno mesto v družbi narodov.“

Nemčija bo morala povrniti škodo

„Pretresli smo vprašanje škode, ki jo je v tej vojni prizadejala Nemčija zavezniškim deželam in smo priznali za pravično, da Nemčija to škodo nadomesti v naturi in to v maksimalno mogoči meri.

Sestavljena bo komisija za povračilo škode, ki bo imela nalogo, da reši vprašanje o obsegu in načinu povračila škode, ki jo je Nemčija prizadejala zavezniškim državam. Komisija bo delovala v Moskvi.“

O novi mednarodni organizaciji za ohranitev miru

„Sklenili smo v najbližji bodočnosti ustanoviti skupaj z našimi zavezniki splošno mednarodno organizacijo za ohranitev miru in varnosti. Zedinili smo se, da bo 25. aprila 1945. leta sklicana v San Francisku v USA Konferenca Združenih Narodov za to, da bi sestavila pravilnik organizacije, odgovarjajoče osnovam, ki so bile izdelane v neoficialnih razgovorih v Dumbarton Gaks.“

Odnos zaveznikov do narodov osvobojene Evrope

„Premier SSSR, premier-minister Združenega Kraljestva in prezydent Združenih držav Amerike so se posvetovali o splošnih interesih narodov svojih dežel in narodov osvobojene Evrope. Skupno izjavljajo, da so se dogovorili o tem, da bodo vodili v dobi začasne nestabilnosti v osvobojeni Evropi, skupno politiko treh držav zaradi pomoči narodom, ki so bili osvobojeni gospodstva nacistične Nemčije in narodom bivših satelitskih vlad v Evropi pri demokratičnem reševanju njihovih vsakodnevnih političnih in gospodarskih problemov.

Vzpostavitev reda v Evropi in reorganizacija narodno-gospodarskega življenja morata biti dosežena na tak način, da bo osvobojenim narodom omogočeno uničiti zadnje sledove fašizma in nacizma ter ustvariti demokratične ustanove po njihovi lastni izbiri. V smislu načela Atlantske karte o pravici vseh narodov, da si izberejo obliko vladavine, morajo biti vrnjene suverene pravice in neodvisnost tistim narodom, ki so jim agresivne nacije te pravice nasilno odvzele.

Tri vlade se bodo posvetovali z združenimi narodi in z začasnimi vladami ali z drugimi vladami v Evropi, kadar bodo pretresale vprašanja, v katerih so one neposredno zainteresirane.

Kadar bi po mnenju treh vlad v katerikoli izmed osvobojenih evropskih držav ali bivših satelitskih držav položaj zahteval take ukrepe, se bodo tri vlade takoj med seboj posvetovali o nujnih merah, da se ustvari skupno odgovornost, določena v tej deklaraciji.

S to deklaracijo ponovno utrjujemo svojo vero v načela Atlantske karte, svojo zvestobo deklaraciji združenih narodov in svojo odločnost, ustvariti skupaj z drugimi miroljubnimi narodi mednarodni red, zgrajen na načelih pravice in posvečen miru, varnosti, svobodi in splošnemu blagostanju človeštva.“

Rešitev poljskega vprašanja!

„Zbrali smo se na Krimski konferenci z namenom, da odstranimo nesoglasja glede poljskega vprašanja. Pretresali smo poljsko vprašanje v vseh ozirih. Ponovno smo potrdili željo nas vseh, da hočemo videti močno, svobodno in neodvisno ter demokratično Poljsko. Po svojih razgovorih smo se zedinili glede pogojev, na katerih mora biti formirana nova časna poljska vlada nacionalne enotnosti v taki obliki, da bo priznana od treh vodilnih držav.“

Dosežen je bil sledeči sporazum:

„Nov položaj je nastal na Poljskem, potem ko je Rdeča Armada Poljsko osvobodila. Ta položaj pa zahteva ustanovitev začasne poljske vlade, ki bi imela širšo osnovo, nego je bilo mogoče pred nedavno osvoboditvijo zapadnega dela Poljske. Sedanja časna poljska vlada mora biti zato reorganizirana na širši demokratični osnovi s tem, da se vključi demokratične elemente iz Poljske same in iz vrst Poljakov v inozemstvu. Ta nova vlada se mora imenovati „Zčasna poljska vlada narodne (nacionalne) enotnosti“.

Voditelji treh vlad so mnenja, da mora potekati vzhodna meja Poljske vzdolž Cursonove linije, ki bo na nekaterih mestih popravljena za pet do osem km v korist Poljske.

Voditelji treh vlad priznavajo Poljski pravico, da dobi Poljska bistveno povečanje ozemlja na severu in zapadu. Glede tega povečanja bo nova poljska vlada narodne enotnosti dala svoje mnenje, končna določitev zapadne meje Poljske pa bo odložena do mirovne konference.“

Zavezniki odobravajo sporazum v Jugoslaviji!

„Spoznali smo za nujno, priporočiti maršalu Titu in dr. Subašiću, da takoj realizirata sklenjeni sporazum in sestavita začasno enotno vlado na osnovi tega sporazuma.

Sklenili smo tudi priporočiti, da bi nova jugoslovanska vlada, takoj ko bo sestavljena, objavila:

1. da bo Antifašistično Veče Narodnega Osvobojenja (AVNOJ) razširjeno s člani poslednje jugoslovanske skupščine, ki se niso kompromitirali s sodelovanjem s sovražnikom (pomni: samo oni, ki se niso kompromitirali s sodelovanjem s sovražnikom!) in na tak način ustvarjen organ, ki se bo imenoval začasni parlament;

2. da bodo zakonski odloki, ki jih je sprejelo Antifašistično Veče Narodnega Osvobojenja predloženi Ustavodajni skupščini v naknadno potrditev.“

Velike sile bodo čuvale enotnost pri organiziranju miru in vodenju vojne

„Naše posvetovanje na Krimu je znova potrdilo naš skupen sklep, da ohranimo in pojačamo v bodoči dobi miru enotnost ciljev in dejanj, enotnost, ki je v tej vojni napravila zmago Združenih narodov mogočo in nedvoumno. Prepričani smo, da je to sveti dolg naših vlad pred svojimi narodi, kakor tudi pred vsemi narodi sveta.

Samo s še nadaljnim in rastočim sodelovanjem ter medsebojnim razumevanjem naših treh dežel in vseh svobodoljubnih narodov bo mogoče ostvarjen najvišji cilj človeštva — trden in trajen mir, ki mora — kakor je rečeno v Atlantski karti — „zagotoviti take razmere, v katerih bi mogli narodi vseh dežel živeti vse svoje življenje brez strahu in pomanjkanja“.

Tako govore sklepi Krimске konference

Ti sklepi predstavljajo skupno borbena voljo Sovjetske Zveze, Anglije in Amerike ter vsega svobodoljubnega človeštva in so podprti z nepremagljivo močjo najsilnejših armad sveta.

Ti sklepi so najsilnejše potrdilo pravilnosti dosedanje poti jugoslovanskih narodov in naše junaške borbe pod Titovim vodstvom.

Ti sklepi pomenijo konec saboterskega početja emigrantske reakcije s kraljem Petrom na čelu!

Ti sklepi so dokončno priznali v mednarodnem svetu demokratične pridobitve našega osvobodilnega boja in obsodili na smrt vse ostanke fašizma in izdajalske politike naših sovražnikov.

Živela borbena enotnost velikih zaveznikov Rusije, Anglije in Amerike!

Živeli modri voditelji zavezniških velesil!

Živel maršal Stalin, veliki voditelj boja za osvoboditev človeštva!

Živel maršal Tito, rešitelj naše domovine!

Smrt fašizmu — svobodo narodu!